

وزارت علوم تحقیقات و فناوری
مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

خبرنامه

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

مهر و آبان ماه ۱۴۰۰

فهرست مطالب

- برگزاری نشست «راهبردهای تحقق مأموریت آموزش در دانشگاه کارآفرین»؛
دومین دوره از جایزه پل به پایان رسید؛
- برگزاری اولین نشست از سلسه نشست‌های هم‌اندیشی با عنوان IP Talk؛
سرپرست جدید معاونت پژوهش و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور معرفی شد؛
- برگزاری نشست مجازی «آینده‌نگاری و سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری»؛
برگزاری نشست مجازی «منطق فازی و کاربرد آن در آینده‌پژوهی»؛
دومین کتاب از مجموعه کتب فاخر سیاست‌گذاری و مدیریت فناوری و نوآوری به چاپ رسید؛
تازه‌های شورای نشر.

نشانی ناشر: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان
شیراز جنوبی، خیابان استاد قانع‌راد، شماره ۹
وبگاه: www.nrisp.ac.ir
تلفن: ۸۸۰۳۶۱۴۴

برگزاری نشست «راهبردهای تحقق مأموریت آموزش در دانشگاه کارآفرین»

این نشست مجازی، روز یکشنبه ۱۸ مهر ماه ۱۴۰۰، با سخنرانی دکتر مژگان سمندرعلی اشتهاردی برگزار شد. در ابتدای نشست، دکتر اشتهاردی با بیان اینکه منظور از دانشگاه جامعه‌محور و کارآفرین، رویکرد بنگاهی در دانشگاه نیست، تصریح کرد: در این مفهوم دانشگاه با سبک مدیریتی و ساختار کارآفرینانه، کنش‌گری بیش از پیش در جامعه در جهت نوآوری، کارآفرینی و نقش‌آفرینی دارد و پاسخگوی نیازهای حال و آینده جامعه در سطوح گوناگون است.

ایشان در ادامه، ساختار آموزشی دانشگاه کارآفرین را از ابعاد مهم توسعه ذهنیت و فرهنگ کارآفرینی دانست و افزود: به منظور تحقق مأموریت آموزش در دانشگاه کارآفرین، ضروری است راهبردهای مؤثر معرفی و اولویت‌بندی شده و رابطه زمینه‌ای بین آن‌ها شناسایی شود. همچنین لازم است میزان توجه به این راهبردها در دانشگاه‌های کشور، مورد بررسی قرار گیرد.

ایشان در ادامه ۱۵ راهبرد را با توجه به بررسی‌های صورت گرفته، به عنوان تأثیرگذارترین راهبردها در تحقق مأموریت آموزش در دانشگاه کارآفرین معرفی و با استفاده از روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری، روابط بین آن‌ها را شناسایی و سطح‌بندی کرد.

دکتر اشتهاردی در پایان، بر اجرای اقدامات مؤثر، در سطح دانشگاه‌ها و نهادهای بالادستی همچون وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی انقلاب فرهنگی تأکید کرد و گفت: هماهنگی در سطح حکمرانی در این دو سطح، در تحقق مأموریت آموزش دانشگاه‌ها در مسیر جامعه‌محوری و کارآفرینی از اهمیت بسیاری برخوردار است. به عبارت دیگر، هرچند در بسیاری از دانشگاه‌های جهان، تحول به سمت دانشگاه کارآفرین با راهبردهای از پایین به بالا تحقق پیدا کرده است؛ به دلیل ساختار آموزش عالی کشور، اتخاذ رویکرد بالا به پایین و یا ترکیبی به منظور ایجاد و تسهیل تحول دانشگاه‌ها به سمت نقش‌آفرینی بیشتر در جامعه، همسو با اهداف کلان رشد اقتصادی، ضروری به نظر می‌رسد.

دومین دوره از جایزه پل به پایان رسید

دومین دوره از جایزه پل، روز یکشنبه مورخ ۱۱ مهر ماه ۱۴۰۰، در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد. در این نشست، راه‌یافتگان به مرحله نهایی دومین دوره جایزه پل، طرح‌های خود را ارائه کردند و داوران پس از پرسش و پاسخ، به بررسی و امتیازدهی طرح‌ها پرداختند.

این دوره از جایزه پل با حمایت مرکز شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و طرح موضوع «سیاست‌های شبکه‌سازی و توسعه همکاری‌های فناورانه بین شرکت‌های دانش‌بنیان و بنگاه‌های بزرگ صنعتی»

آغاز به کار کرد و پس از اعلام فراخوان، تعداد ۹ طرح به دبیرخانه جایزه پل ارسال شد که از این میان، ۵ طرح بعد از ارزیابی داوران در مرحله ابتدایی، حائز شرایط راه‌یابی به مرحله داوری نهایی و ارائه مقابل داوران محترم تشخیص داده شد. در نهایت با بررسی امتیازات و جمع‌بندی داوران مرحله نهایی، آقایان عطاءاله هرندی، وحید محمدی و محمدرضا دادفر رتبه اول، آقایان رضا اسدی‌فرد و آرمان خالدی رتبه دوم و خانم ساناز حسینیان‌نژاد و آقای ایرج صادقی رتبه سوم را کسب کردند. در پایان این جلسه، فراخوان سومین دوره جایزه پل نیز رونمایی شد.

برگزاری اولین نشست از سلسله نشست‌های هم‌اندیشی با عنوان IP Talk

اولین نشست از سلسله نشست‌های هم‌اندیشی آزمایشگاه سیاستی مرکز، با موضوع «روندهای ثبت اختراع» و با هدف بررسی راهکارهای بهبود فرایند حفاظت و مدیریت اختراعات، روز چهارشنبه ۲۸ مهر ماه ۱۴۰۰، در محل صندوق نوآوری و شکوفایی و با حضور بازیگران اصلی مالکیت فکری، با تمرکز بر زیست‌بوم نوآوری کشور برگزار شد. طی این نشست که با حضور نمایندگانی از مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، مرکز مالکیت معنوی قوه قضائیه، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، مرکز مالکیت فکری وزارت بهداشت و علوم پزشکی، مراجع استعلام دانشگاه‌های امیرکبیر و صنعتی شریف، مرکز آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی، مرکز نوآوری و توسعه تعاون، کارگزاران مالکیت فکری صندوق نوآوری و شکوفایی، محققین، وکلای ثبت اختراع و تعدادی از شرکت‌های دانش‌بنیان برگزار شد، حاضران به اظهار نظر و طرح چالش‌ها پرداختند و راهکارهایی را با توجه به تجربیات سایر کشورها و سطح توسعه‌ای کشور بیان کردند.

سرپرست جدید معاونت پژوهش و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور معرفی شد

دکتر سیدسروش قاضی‌نوری، رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در جلسه‌ای که روز یکشنبه ۲۳ آبان ماه ۱۴۰۰، با حضور اعضای هیأت علمی مرکز برگزار شد، ضمن تشکر از زحمات دکتر پریسا علیزاده، سرپرست سابق معاونت پژوهش و فناوری و تقدیر از تلاش‌های مدیران پیشین مرکز، دکتر سحر کوثری، عضو هیأت علمی مرکز را به عنوان سرپرست جدید معاونت پژوهش و فناوری معرفی و اظهار امیدواری کرد ایشان با بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های موجود در مسیر پیشرفت فعالیت‌های مرکز گام بردارند.

برگزاری نشست مجازی «آینده‌نگاری و سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری»

نشست مجازی «آینده‌نگاری و سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری (نگاهی انتقادی)» از سلسله نشست‌های آنلاین گروه مطالعات آینده علم و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، روز چهارشنبه ۵ آبان ماه ۱۴۰۰، با سخنرانی دکتر رضا حافظی، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد.

در ابتدای این نشست دکتر امیرھوشنگ حیدری، مدیر گروه مطالعات آینده علم و فناوری مرکز، بر اهمیت سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری در پیشرفت کشورها و پیشرفت‌های ایران در این حوزه اشاره کرد و افزود: چنانچه در حوزه سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری موفق نباشیم، در عرصه فناوری و نوآوری نیز با مشکلات متعددی روبرو خواهیم شد.

در ادامه دکتر حافظی، تجارب آینده‌نگاری در سیاست‌گذاری علم و فناوری در تعدادی از کشورها را مورد بررسی قرار داد و ضمن تشریح حلقه سیاست‌گذاری، ارتباط بین آینده‌نگاری و سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری و اثربخشی آینده‌نگاری در سیاست‌گذاری را تشریح و توسعه روش‌شناسی، مطالعات دانشی علمی و نظری و همچنین ارائه راه حل‌های اختصاصی به منظور برقراری ارتباط بین آینده‌نگاری و سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری را از جمله عوامل ارتقاء این اثربخشی دانست.

وی در ادامه، شناسایی چالش‌های درونی و بیرونی سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری، پیدا کردن پاسخ برای چالش‌های شناسایی شده توسط آینده‌نگاری و شناخت شکاف ارتباطی بین آینده‌نگاری و سیاست‌گذاری از طریق تحلیل سیستم را سه گام برای هم فاز کردن فرایند آینده‌نگاری و فرایند سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری دانست و یکپارچه‌سازی نتایج آینده‌نگاری و فرایند سیاست‌گذاری، یکپارچه‌سازی نتایج آینده‌نگاری و سایر اسناد راهبردی و نقصان در اجرای سیاست‌های ناشی از سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری را به عنوان سه دسته‌بندی از رابطه میان جایگاه آینده‌نگاری، شکاف آن و سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری معرفی کرد.

برگزاری نشست مجازی «منطق فازی و کاربرد آن در آینده‌پژوهی»

نشست مجازی «منطق فازی و کاربرد آن در آینده‌پژوهی» از سلسله نشست‌های آنلاین گروه مطالعات آینده علم و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، روز سه‌شنبه ۲۵ آبان ماه ۱۴۰۰، با سخنرانی دکتر سمیه ایزدی، پژوهشگر مدعو گروه مطالعات آینده علم و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد.

در این نشست دکتر ایزدی، ضمن تعریف مفهوم آینده‌پژوهی و منطق فازی، عدم قطعیت‌ها را مهمترین موضوع برای کاربرد منطق فازی در تصمیم‌گیری مبتنی بر آینده‌پژوهی دانست. ایشان ضمن تعریف دانش عینی و دانش شخصی، افزود: نکته مهم این است که با بررسی منطق فازی به این نتیجه می‌رسیم که در عمل، هر دو نوع دانش مورد نیاز است؛ منطق فازی این دو نوع دانش را به صورتی منظم، منطقی، هماهنگ و مبتنی بر دانش ریاضیات به کار می‌گیرد.

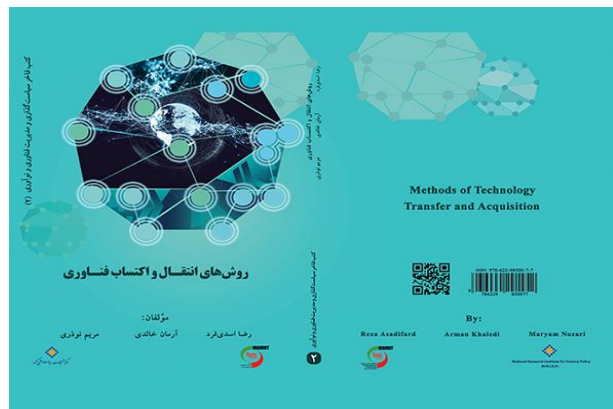
دکتر ایزدی در ادامه گفت: اگر داده‌ها و فضای نتایج برای منطق فازی مناسب نباشند یا زمانی که از حواس پنج‌گانه استفاده می‌شود و روش‌های کنترل و تصمیم‌گیری بدون منطق فازی به خوبی کار می‌کنند؛ دیگر نیازی نیست از منطق فازی استفاده کنیم.

وی در ادامه تأکید کرد: تصمیم‌گیری یک فرایند مهم است که می‌تواند بهره‌وری و توسعه سازمان‌ها را تعیین کند. از طرفی تصمیم‌گیری در شرایط مختلفی صورت می‌گیرد مانند: تصمیم‌گیری تحت شرایط اطمینان کامل، تصمیم‌گیری در شرایط ریسک و تصمیم‌گیری در شرایط عدم قطعیت. روش‌ها و ابزارهای مختلفی برای حل مشکلات تصمیم‌گیری معرفی شده است. هر یک از این روش‌ها سعی می‌کند عوامل مؤثر در تصمیم‌گیری را اولویت‌بندی کند تا تصمیم‌گیرنده بتواند تصمیم درستی را اخذ کند. هنگامی که زندگی یک فرد تحت تأثیر رفتار فرد دیگری است یا زمانی که تصمیم‌گیری در یک سازمان تأثیر بسزایی در وضعیت جامعه دارد، لازم است عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری در اولویت قرار گیرند.

دومین کتاب از مجموعه کتب فاخر سیاست‌گذاری و مدیریت فناوری و نوآوری به چاپ رسید

دومین کتاب از مجموعه کتب فاخر سیاست‌گذاری و مدیریت فناوری و نوآوری با عنوان «روش‌های انتقال و اکتساب فناوری»، تألیف دکتر رضا اسدی‌فرد، دکتر آرمان خالدي و دکتر مریم نوزدي، توسط انتشارات مرکز منتشر و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت.

در کتاب روش‌های انتقال و اکتساب فناوری، تلاش بر این است تا با رویکردی نو به مباحث مرتبط با انتقال فناوری و همکاری‌های فناورانه بین‌بنگاهی پرداخته شود و برخی نگرش‌های نادرست نسبت به مفهوم انتقال فناوری اصلاح گردد و تبیین جدیدی از این مفاهیم متناسب با نیازهای نوپدید حوزه فناوری و نوآوری کشور به مخاطب ارائه شود. در این کتاب، همچنین سعی گردیده تا روش‌های غیر رسمی انتقال فناوری به عنوان یک بخش کمتر شناخته شده در این حوزه، با ارایه

موردکاوی‌های واقعی و غالباً ایرانی برای علاقه‌مندان تبیین گردند.

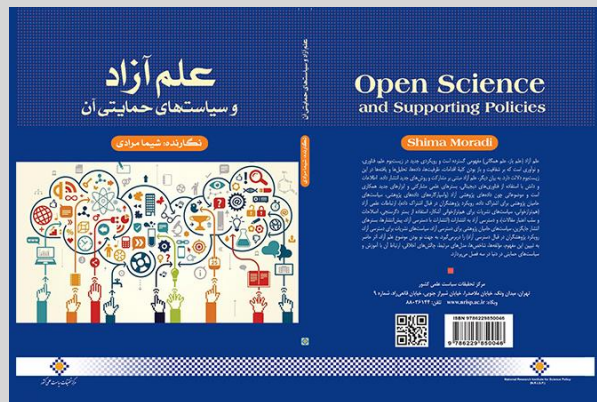

علاقه‌مندان می‌توانند جهت خرید کتاب‌های مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور از طریق شماره واتس‌آپ ۰۹۹۲۹۷۷۲۴۹۲ با ذکر مشخصات کتاب، نام و نام‌خانوادگی، کدملی یا شناسه ملی (اشخاص حقوقی)، کدپستی، شماره تلفن و آدرس، سفارش خود را ثبت کنند و یا با شماره ۸۸۰۳۶۱۴۴ داخلی‌های ۱۴۷ و ۳۲۲ آقایان میری و ملکی تماس حاصل نمایند.

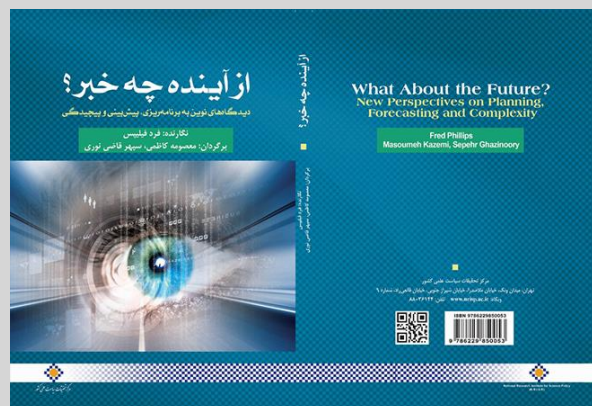
نازه های شورای نشر

کتاب «علم آزاد و سیاست‌های حمایتی آن» تألیف دکتر شیما مرادی، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، توسط انتشارات مرکز منتشر و روانه بازار شد.

علم آزاد (علم باز، علم همگانی) مفهومی گسترده است و رویکردی جدید در زیست‌بوم علم، فناوری و نوآوری است که بر شفافیت و باز بودن کلیه اقدامات، ظرفیت‌ها، داده‌ها، تحلیل‌ها و یافته‌ها دلالت دارد. به بیان دیگر، علم آزاد مبتنی بر مشارکت و روش‌های جدید انتشار داده، اطلاعات و دانش با استفاده از فناوری‌های دیجیتالی، بسترهای علمی مشارکتی و ابزارهای جدید همکاری است و موضوعاتی چون داده‌های پژوهشی آزاد، ارتباطات علمی آزاد و دسترسی آزاد را دربرمی‌گیرد. به جهت نو بودن موضوع علم آزاد، کتاب علم آزاد و سیاست‌های حمایتی آن به تبیین این مفهوم، مؤلفه‌ها، شاخص‌ها، مدل‌های مرتبط، چالش‌های اخلاقی، ارتباط آن با آموزش و سیاست‌های حمایتی در دنیا می‌پردازد.

کتاب «از آینده چه خبر؟ دیدگاه‌های نوین به برنامه‌ریزی، پیش‌بینی و پیچیدگی» نوشته فرد فیلیپس، با ترجمه دکتر سپهر قاضی‌نوری و دکتر معصومه کاظمی، توسط انتشارات مرکز منتشر و روانه بازار شده است.

این کتاب، که اصل آن به زبان انگلیسی و جزو کتاب‌های «مطالعات علم، فناوری و نوآوری» است، یک راهنمای فنون و روش‌های آینده‌پژوهی نیست؛ بلکه در تلاش است چشم‌اندازهای اساسی موردنیاز از آینده و روندهای آن در کل دنیا را به خوانندگان ارائه دهد، تا بعدها بتوانند برای پیش‌بینی میزان و نحوه تحقق چشم‌اندازها از فنون مربوط به آن استفاده کنند. این کتاب در فصول مختلف، تأثیر و تأثر یک عامل مهم در آینده ما را بررسی می‌کند و حاوی مثال‌های متعددی از آن است.